

STAUROS

č. 6 marec/apríl 2022

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

My gréckokatolíci slávime tretiu nedeľu Veľkého pôstu ako *Krížupoklonnú*. Presne uprostred sv. Štyridsiatnice sa klaníme Kristovmu Krížu. Preto sa tu spolu s Kristovým krížom vynára aj jednoduchá, ale dôležitá otázka: Prečo vlastne?

Mne osobne sa zakaždým objaví známy obraz „krízy stredného veku.“ . Keď sme uprostred niečoho, tak nám pomaly ubúdajú sily. Niektorí športovci hovoria, že uprostred zápasu či pretekov prichádza silné pokušenie vzdať to. Alebo tiež spomínané kríza stredného veku, ktorá potrápi či preverí aj dlhoročné vzťahy. Jednoducho začiatok je už dávnejšie za nami a koniec ešte v nejasných obrysoch. A v tejto situácii nás nezriedka preverí otázka: „Aké to má vlastne celé zmysel. Má to vôbec ešte zmysel?“

Myslím, že ani čas Veľkého pôstu nie je výnimkou. Možno uprostred tohto obdobia zistíme, že nám to nejde tak, ako sme si predstavovali. Preto je uprostred Veľkého pôstu a možno aj týchto našich otázok zasadený Kristov kríž. Boh nám ho kladie pred oči ako riešenie. Kríž Ježiša Krista nám chce dodať odvalu a presvedčenie, že to má zmysel. Aj napriek zlyhaniu sa oplatí pokračovať v duchovnom zápase aj ďalej.

Lebo my už dobre ovládame teóriu. Vieme, ako Krížupoklonná nedeľa zapadá do celkovej dynamiky pôstnych nediel. Prvá nedeľa pôstu bola totiž nedeľou „otvoreného neba“. Pán Ježiš nám dal v evanjeliu prísľub, že uvidíme otvorené nebo. (Jn 1, 51) Druhá nedeľa bola nedeľou „otvorenej strechy“. V evanjeliu sme sledovali príbeh ochrnutého človeka, ktorého jeho kamaráti spustili cez otvorenú strechu pred Pána Ježiša. (Mk 2, 1-12) Krok Boha, ktorý otvorí nebo má nasledovať krok človeka, ktorý otvorí strechu svojho života. Ale ako to urobiť? Preto nám tretia pôstna nedeľa preto ponúka ten správny kľúč. Kľúč, ktorý otvára nebo je ten istý kľúč, ktorý otvára aj strechu môjho života. Kríž Ježiša Krista. Doslova sme sa to modlili aj v kondáku tejto nedele.

Okrem ponuky kľúča nám ale cirkev pribalila aj návod na jeho použitie. Ten je ukrytý už v samotnom jej názve. Ako teda ponúkaný kľúč použiť? Ako mám týmto kľúčom otočiť, aby sa okrem neba otvorila aj strecha môjho života? Odpoveď je znova jasná aspoň v teórii. Pokloniť sa. Povieme si, že ak nemám zdravotný problém napr. s krížami, tak to bude celkom ľahké. Urobiť toto gesto poklony pred Krížom Ježiša Krista nebude až také ťažké. Lenže zostať

len pri tomto vonkajšom geste, je len polovica cesty. Niečo sa ešte musí pridať. A síce: moje vnútro. Aby tento Kľúč, ktorý otvára nebo i strechu môjho života zafungoval, je potrebný postoj môjho srdca.

Potrebujem totiž ten istý postoj, aký mal Ježiš Kristus, keď dobrovoľne prijímal kríž. A tento svoj postoj vložil do modlitby krátko predtým v Getsemanskej záhrade potiac pritom krv: „Otče, nie ako ja chcem, ale ako ty“ (Mt 26, 39) Čo znamená pokloniť sa Krížu? Znamená to pokloniť sa vôli Nebeského Otca s mojím životom. Ozajstná poklona Krížu vlastne znamená vysloviť ÁNO! Áno bez hraníc a bez podmienok. To isté áno, aké vyslovil Ježiš Kristus predtým, ako vzal na pleciah kríž.

Čo hovorí moje vnútro, keď sa dnes klaniam Krížu Ježiša Krista? Vychádza z môjho vnútra veta: „Pane, ja sa skláňam pred tvojou vôľou!“? Lebo až potom môžem aj ja pochopiť často spomínanú skúsenosť *Dietricha Bonhöffera*, ktorá vo mne neustále zaznieva ako ozvena. Pár dní pred svojou smrťou v koncentračnom tábore opíše svoj pohľad slovami, že Boh možno vždy nezachraňuje od utrpenia, ale vždy nás zachráni v utrpení. Že nás vždy neuchráni od bolesti, ale zachráni nás v bolesti. Že nás možno celkom nezbaví problémov, ale určite nás stretne uprostred nich. Lebo Pán Ježiš neprišiel, aby utrpenie zo sveta odstránil úplne a hneď. Dokonca neprišiel ani preto, aby ho celkom vysvetlil. Aj od smrti Pána Ježiša na kríži vidíme na svete bolesť, biedu a utrpenie, ktoré nevieme vysvetliť ani celkom odstrániť. Čo ale zmenil Kríž Ježiša Krista? Že on toto utrpenie vyplnil. Vyplnil ho sebou samým. Kríž Ježiša Krista vyplňa každé utrpenie. Lebo prijatím Kríža Ježiš Kristus hovorí bezhraničné ÁNO svojmu Otcovi, ale toto áno patrí aj nám. Toto áno otvára aj nebo a otvára aj strechu môjho života. Preto mne zostáva tiež iba jedno. Pokloniť sa tomuto ÁNO Boha, ktoré hovorí mne. A pri tejto poklone vysloviť súčasne to isté áno Bohu, ako svoju úprimnú a odhodlanú odpoveď.

ČÍM DIABOL VÍŤAZIL, TÝM HO KRISTUS PORAZIL!

(Komentár sv. Jána Zlatoústeho)

Videl si obdivuhodné víťazstvo? Videl si veľký čin na kríži? Môže byť niečo ešte obdivuhodnejšie? Budeš ešte viac žasnúť, keď si všimneš spôsob tohto víťazstva. Čím diabol zvíťazil, tým ho Kristus porazil. Vzal jeho vlastné zbrane a nimi ho premohol.

Počúvaj, ako.

Panna, drevo a smrť boli znaky našej porážky. Panna bola Eva, lebo ešte nepoznala muža, drevo bol strom a smrť bol Adamov trest. A pozri, zasa Panna, drevo a smrť: znamenania porážky sa stali znakmi víťazstva. Namiesto Evy je Mária, namiesto stromu poznania dobra a zla strom kríža a namiesto Adamovej smrti Kristova smrť.

Vidíš, čím zvíťazil, tým bol porazený! Pri strome diabol zničil Adama, na strome Kristus premohol diabla. To prvé drevo posielalo do podsvetia, toto druhé však odtiaľ vyvolalo tých, čo sa ta dostali. Ďalej, prvé drevo zahalilo oklamaneho a nahého človeka, toto druhé všetkým vo výške ukázalo nahého víťaza. Prvá smrť odsúdila tých, čo sa po nej narodili, táto smrť zobudila aj tých, čo sa narodili pred ňou. »Kto vyrozpráva mocné skutky Pánove?« Smrť nás urobila nesmrteľnými: toto je veľký čin kríža.

Pochopil si toto víťazstvo? Rozumieš aj spôsobu tohto víťazstva? Teraz pozri, ako sa toto víťazstvo zrodilo bez našej námahy a bez nášho potu. My sme krvou nesfarbili zbrane, nestáli sme v šíku, neboli sme ranení, ani sme nevideli boj, a predsa sme zvíťazili; bojoval Pán, veniec sme dostali my. Keď sme teda zvíťazili, spievajme dnes radostným hlasom víťazné piesne ako vojaci; oslavujme Pána: »Smrť pohltilo víťazstvo. Smrť, kde je tvoje víťazstvo? Kdeže je tvoj osten, podsvetie?«

Na kríži sa nám zrodili tieto slávne činy: kríž je víťazné znamenie, proti diablovi, meč proti hriechu, ktorým Kristus prebodol hada; kríž je Otcova vôľa, sláva jednorodeného, plesanie Ducha, hrdosť anjelov, istota Cirkvi, Pavlova chvála, ochrana svätých a svetlo celého sveta.“

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 21. - 27. 3. 2022

Pondelok	17:00 Veľkopôstna večiereň (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)
Streda	17:00 Liturgia preždeosvjaščených darov (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Liturgia vopred posvätených darov (slovenská)
Piatok	<i>Zvestovanie Presvätej Bohorodičky</i> 7:00 Sv. liturgia (slovenská), <i>myrovanie</i> 16:30 Akatist k Presv. Bohorodičke 17:00 Sv. liturgia s večierňou (cirkevnoslovanská), <i>myrovanie</i>
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská), následne: <i>veľká večiereň</i>
NEDEĽA	ŠTVRTÁ PÔSTNA, 3. hlas 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 16:00 Sv. liturgia v Bernolákove 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), následne: <i>veľkopôstna večiereň</i>

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 28. 3. – 3. 4. 2022

Pondelok	17:00 Veľkopôstna večiereň (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)
Streda	17:00 Liturgia preždeosvjaščených darov (cirkevnoslovanská) 18:30 Veľký kajúci kánon sv. Andreja Krétskeho
Štvrtok	17:00 Liturgia vopred posvätených darov (slovenská)
Piatok	7:00 Utieren 17:00 Liturgia vopred posvätených darov (slovenská)
Sobota	<i>Akatistová</i> 16:30 Akatist k Presv. Bohorodičke 17:00 Sv. liturgia (slovenská), následne: <i>veľká večiereň</i>
NEDEĽA	PIATA PÔSTNA, 4. hlas 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia v Malackách 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), následne: <i>veľkopôstna večiereň</i>

OZNAMUJEME

- V **piatok, 25. marca 2022** slávime prikázaný sviatok *Zvestovanie Presvätej Bohorodičky*. V deň sviatku budeme sláviť dve sv. liturgie – ráno o 7:00 v slovenskom a večer o 17.00 hod. bude sv. liturgia s večierňou v cirkevnoslovenskom jazyku. O 16:30 hod. sa pomodlíme Akatist k presv. Bohorodičke. V deň sviatku je zároveň voľnica.
- V **piatok, 25. marca 2022** zároveň pozývame na druhé *synodálne* stretnutie, ktoré sa uskutoční po skončení večernej sv. liturgie v priestoroch biskupského úradu. Vítaný je každý záujemca. Potrebné podklady k diskusii budú zaslané v prílohe farských oznamov elektronickou poštou, prípadne si ich môžete vyzdvihnúť aj v chráme. Toto stretnutie je odpoveďou každej farnosti na pozvanie pápeža Františka, ktorý otvoril synodu o synodalite v októbri 2021.
- V **nedeľu, 27. 3. 22** budeme sláviť sv. liturgiu v chráme sv. Štefana Uhorského v Bernolákove so začiatkom o 16. 00 hod.
- V **streda, 30. 3. 22** sa po skončení liturgie vopred posvätených darov budeme modliť utiereň s kánonom sv. Andreja Krétskeho s poklonami. Veľký kánon sv. Andreja Krétskeho je jednou z najkrajších veľkopôstnych modlitieb našej cirkvi. Celý kánon má výrazne biblický ráz, prechádza dejinami spásy od knihy Genezis až po Apokalypsu, pričom všetky udalosti týchto dejín vzťahuje konkrétne na modliaceho sa.
- Vo **štvrtok, 31. 3. 22** je deň Veľkého kajúceho kánona sv. Andreja Krétskeho. Preto bude o 17. 00 h. liturgia vopred posvätených darov.
- **Piatok, 1. 4. 2022** je prvým piatom v mesiaci, preto bude v chráme počas celého dňa počnúc utierňou o 7:00 hod. až do liturgie vopred posvätených darov možnosť prísť k sv. spovedi a adorať.
- **Piata pôstna sobota, 2. 4. 22** nesie názov **Akatistová**. Pred sv. liturgiou sa o 16. 30 začneme modliť Akatist k Presvätej Bohorodičke.
- V **nedeľu, 3. 4. 22** budeme sláviť sv. liturgiu v Rímskokatolíckom chráme Najsvätejšej Trojice v Malackách so začiatkom o 17.00 h.
- Pripomíname, že počas Veľkého pôstu dodržiavame *aliturgické* dni. V pondelky, utorky a štvrtky sa namiesto sv. liturgii modlíme o 17.00 hod. veľkopôstne večierne. V stredu a piatky slúžime v rovnakom čase liturgie vopred posvätených darov.
- Pomôcť ľuďom postihnutým vojnou na Ukrajine je možné systematicky viacerými spôsobmi:
 - Konferencia biskupov Slovenska dáva do pozornosti registráciu ubytovacích kapacít pre prichádzajúcich ľudí z Ukrajiny. Online **registrácia** prebieha na webovej stránke **TKKBS** - https://www.tkkbs.sk/showpage.php?name=reg_uteenci
 - Pomôcť ľuďom sužovaným vojnou na Ukrajine môžete aj zakúpením knihy **Pustovňa** (s podtitulom *kresťanská spiritualita Východu pre človeka západnej kultúry*) rusko-kanadskej autorky *Catherine de Hueck Doherty* za príspevok 10 €. Kniha bola predstavená začiatkom Veľkého pôstu na pôde Košickej eparchie. Výťažok z predaja tejto knihy bol pôvodne určený na obnovu pútnického miesta Klokočov, ale vojna zmenila tento zamýšľaný účel.
 - V prvom rade nech naďalej zostáva naša duchovná podpora vo forme modlitieb a pôstu na úmysel ukončenia vojny.
- Aj tento rok prosíme o podporu našej farnosti dvoma percentami z daní prostredníctvom nášho občianskeho združenia *Stauros Bratislava*, ktoré sme založili aj na tento účel. Potrebné tlačivá nájdete okrem chrámu aj na internetovej stránke farnosti: <https://bratislava.grkatba.sk/darujite-2/>. Vaše darované prostriedky budú použité na výrobu nových vchodových dverí v našom chráme. Ďakujeme srdečne za podporu.

- Slovenskí biskupi pozývajú veriacich na púť do Ríma, na ktorej chcú spoločne poďakovať za minuloročnú návštevu pápeža Františka na Slovensku. Audiencia pre slovenských pútnikov u Svätého Otca bude vo Vatikáne v sobotu, 30. apríla 2022.

ĎAKUJEME

- Bohu známa osoba darovala pre potreby farnosti 50 €. Vyslovujeme vd'ačné „Pán Boh odmeň!“
- Pri operatívnej zbierke na podporu ľudí postihnutých vojnou na Ukrajine (13.3.22) sme dohromady prispeli sumou – 8 020 €. V tejto sume sú zahrnuté dary v chráme ako aj Vaše príspevky zaslané na účet farnosti s poznámkou „*Pomoc Ukrajine*“. Všetkým darcom nech Pán odmení prejavenu solidaritu!
- Ďakujeme za upratovanie chrámu rod. *Ďukovej a Porhinčákovej* (26. 2. 22) a rod. *Mockovej a Žačikovej* (5. 3. 22)
12. 3. 22 upratuje rod. Beblavá, Pätoprstá a Rimová
19. 3. 22 upratuje rod. Buraľová a Zimová.

Ďakujeme za Vašu službu!

BLAHOŽELÁME

- V uplynulých týždňoch oslávila svoje životné jubileum naša farnička *p. Beáta Janočková*. Ďalší veriaci našej farnosti *p. Andrej Huorka* zavšíl 70 rokov života. Oslávencom a ich rodinám vyprosujeme hojnosť Božích milostí *na mnoho rokov!*

KONTAKT

- V prípade otázok, sv. spovede alebo iných požiadaviek nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 0911/400 845

e-mail: bratislava@grkatba.sk

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, tel.: 0903/946 717